

Samhällsbyggnadsnämnden

Patrik Åhnberg
Tf. miljö- och stadsbyggnadschef
Patrik.ahnberg@ekero.se

Svar på Kommunfullmäktiges uppdrag att göra en kompletterande utredning för att belysa hur hänsyn tagits till revideringar i lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster i förslaget till VA- och vattentjänstplan och i verksamhetsområde Stavsborg.

Dnr SBN24/139

Förslag till beslut

1. Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att godkänna rapporten.
2. Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att skicka rapporten till kommunfullmäktige som svar på återremissen.

Sammanfattning av ärendet

I ärendet om Verksamhetsområde Stavsborg etapp 2, dricks- och spillvatten (KS24/101) fattade Kommunfullmäktige beslut att ge samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att tillsammans med Roslagsvatten göra en kompletterande utredning för att belysa hur hänsyn tagits till revideringar i lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster i förslaget till VA- och vattentjänstplan och i verksamhetsområde Stavsborg.

Den kompletterande utredningen visar att de bedömningar som har gjorts är gjorda på ett korrekt sätt och i enlighet med syftet med den nya lagen. Utredaren påtalar att de bedömningar som gjorts inte offentliggjorts, vilket lett till att det saknats transparens. Resonemanget bakom bedömningen hade också kunnat utvecklas ytterligare.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande – Svar på Kommunfullmäktiges uppdrag att göra en kompletterande utredning för att belysa hur hänsyn tagits till revideringar i lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster i förslaget till VA- och vattentjänstplan och i verksamhetsområde Stavsborg., 2024-09-26

Underlag till svar på återremiss avseende inrättande av verksamhetsområde för Stavsborg etapp två, Agima, 2024-09-06

Beslut i Kommunfullmäktige, §96, Verksamhetsområde Stavsborg etapp 2, dricks- och spillvatten (KS24/101), 2024-06-10

Ärendet

I ärendet om Verksamhetsområde Stavsborg etapp 2, dricks- och spillvatten (KS24/101) fattade Kommunfullmäktige beslut att ge samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att tillsammans med Roslagsvatten göra en kompletterande utredning för att belysa hur hänsyn tagits till revideringar i lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster i förslaget till VA- och vattentjänstplan och i verksamhetsområde Stavsborg.

Stadsbyggnadsförvaltningen gav konsultbolaget Agima Management i uppdrag att genomföra en utredning i frågan. Nedan följer rapportens sammanfattning. Rapporten i sin helhet finns som beslutsunderlag

Agimas bedömning är att kommunens, tillsammans med Roslagsvattens bedömning, är korrekt och i enlighet med syftet med den nya lagen. Däremot har underlaget till bedömningen inte offentliggjorts, vilket lett till att det saknats transparens. Resonemanget bakom bedömningen hade också kunnat utvecklas ytterligare.

Bestämmelsen i 6 § lagen om allmänna vattentjänster (förkortas LAV) om kommunens ansvar att ordna allmänna vattentjänster har ändrats genom lag SFS 2022:1249. Det har skett genom ett nytt stycke, 6 § andra stycket LAV, som innebär att kommunen vid behovsbedömningen ska ta särskild hänsyn till förutsättningarna att tillgodose behovet av vattentjänster genom en enskild anläggning. Den enskilda anläggningen ska godtas med hänsyn till skydd av människors hälsa och miljön. Övergripande var ambitionen att skapa förutsättningar för en flexibla bedömning av behovet av allmänna vattentjänster. Ytterligare ett syfte med ändringen är att underlätta för att bygga bostäder på landsbygden, där det i många fall är långt till närmsta allmänna VA-anläggning (Sveriges kommuner och regioner, SKR2023/00604). Tillsyn kan vara ett komplement till allmänt VA, där miljötillsynen säkerställer att de enskilda avlopp som är i bruk fungerar. Huruvida enskilda avlopp är fullgoda alternativ eller inte är beroende av de lokala förutsättningarna, så som recipientens känslighet och vattenstatus samt hälsorisker.

Stavsborg ingår i Mälaren-Långtarmens avrinningsområde. Mälaren-Långtarmen uppnår inte miljö kvalitetsnormerna, och har måttlig ekologisk status, samt uppnår ej god kemisk status. Området ingår även i Östra Mälarens vattenskyddsområde, och ska följa de skyddsföreskrifter som beslutats.

En fördjupad bedömning togs fram av Roslagsvatten, inför inrättande av verksamhetsområde, med stöd av underlag från Länsstyrelsens "Gis-stöd för provning och tillsyn av små avlopp". Bedömningen utgår från § 6 LAV, där tre grundkriterier anges - större sammanhang, miljö och hälsa. Enligt bedömningen finns det ett behov av att utöka verksamhetsområde för VA till Stavsborg att omfatta hela Stavsborg. Bedömningen innehåller motiveringar kopplat till risk för utsläpp som påverkar vattenkvaliteten och därmed även miljö kvalitetsnormerna, antalet fastigheter inom området, samt att det finns

goda förutsättningar att koppla på allmän VA-anläggning, utan stora följdinvesteringar och ett komplext genomförande. Förutom Roslagsvattens bedömning poängterar även Agima att en stor del av de enskilda avloppen inom området kan ha nått sin fulla tekniska livslängd, och inte uppfyller de reningsbehov som Mälaren-Långtarmen har.

Beslutet expedieras till

Kommunstyrelsen

Patrik Åhnberg
Miljö- och stadsbyggnadschefEmma Embretsen
PlaneringschefAlf Olsson
Tf. teknisk chef